

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/58/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012201108
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7012201108.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobkyne: HaRT, spol. s r.o., IČO: 31 648 568, Hrnčiarska 12, 040 01 Košice, zastúpená JUDr. Jozefom Váškom, advokátom, Szakkayho 1, Košice, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, o preskúmanie rozhodnutia žalovanej č. 33444-2/2012-BA zo dňa 20. augusta 2012, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 7S/173/2012-22 zo dňa 18. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/173/2012-22 zo dňa 18. septembra 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred prvostupňovým súdom

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach zamietol žalobu žalobkyne HaRT spol. s r. o. Košice, ktorou napadla rozhodnutie žalovanej Sociálnej poisťovne a. s., ústredie, ktorým ako odvolací orgán potvrdila rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu - Sociálnej poisťovne, pobočky v Košiciach č. 700-3411789112-GC04/12 zo dňa 25. mája 2012 s poukazom na ustanovenie § 240 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), podľa ktorého predpísala penále žalobkyni za obdobie od januára 2009 do júla 2009, november až december 2009 a január 2010 až december 2010, ďalej január 2011 až december 2011 a január 2012 do konca februára 2012.

Žalobkyňa podanou žalobou namietala, že penále mala žalovaná prihlásiť ako veriteľ prihlasuje pohľadávku v reštrukturalizačnom konaní, a ak tak v predpísanej lehote neurobila, stratila na takú pohľadávku nárok. Namietala tiež, že penále sa stáva pohľadávkou až predpísaním, resp. uložením a

preto penále možno ako pohľadávku prihlásiť do reštrukturalizácie až na základe právoplatného rozhodnutia.

Krajský súd žalobu zamietol a v odôvodnení uviedol, že podľa ustanovenia § 120 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii č. 7/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej iba ZoKR) ak tento zákon neustanovuje inak, právo uplatňovať svoje nároky počas reštrukturalizácie majú len veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. Ak sa tieto nároky v reštrukturalizácii riadne a včas neuplatnia prihláškou, právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká.

Krajský súd ďalej uviedol, že z vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, aké práva a povinnosti má veriteľ voči dlžníkovi vo vzťahu k pohľadávke, ktorá vznikla počas reštrukturalizácie. V danom prípade sa však nejedná o takú pohľadávku, ktorá je predmetom uplatňovania vo vzťahu k reštrukturalizácii, ale v danom prípade sa jedná o pohľadávku, vzťahujúcu sa na penále, na ktoré má Sociálna poisťovňa právo ich účtovať v zmysle ustanovenia § 240 ods. 1 a 2 zákona (ako bolo vyššie uvedené). Uvedené penále bolo vyúčtované žalobkyňi za obdobie, ktoré spadalo do obdobia pred vyhlásením reštrukturalizácie. Žalovaná vo svojich zákonných ustanoveniach nemá také výnimky, ktoré by oprávňovali Sociálnu poisťovňu neúčtovať predmetné penále, aj keď žalobkyňa mala začaté konanie o reštrukturalizácii vyhlásením na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Košice I zo dňa 25. februára 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15. marca 2011. Na základe rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach vydaného dňa 12. septembra 2012 v právnej veci žalobkyne o návrhu na potvrdenie reštrukturalizačného plánu uvedeného dlžníka, na základe podaného odvolania dlžníka voči rozhodnutiu Okresného súdu Košice I č. k. 31 R/2/2011 bolo rozhodnuté tak, že potvrdzuje reštrukturalizačný plán dlžníka (HaRT spol s. r.o., IČO 31 648 568).

Pokiaľ išlo o námietku týkajúcu sa námietky, kedy vzniká žalovanej nárok na penále, resp. právo predpísať penále a uplatniť si ich, krajský súd uviedol, že podľa ustanovenia § 144 ods. 1 zákona Sociálna poisťovňa predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume. Ak suma dlžného poistného v úhrne je nižšia ako 3,32 eura, Sociálna poisťovňa dlžnú sumu nepredpíše. Z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že predpísaním poistného vznikne pohľadávka veriteľa voči dlžníkovi a preto druhá žalobná námietka, ktorú vzniesla žalobkyňa vo svojej žalobe, že pohľadávka sa stane až predpísaním, súd sa stotožňuje so záverom žalovanej uvedeného v napadnutom rozhodnutí.

Žalobné námietky žalobkyne sa nevzťahovali k ustanoveniu § 240 ods. 1, 2 zákona, ale sa vzťahovali k zákonu o konkurze a vyrovnaní podľa tretej hlavy, kde podľa ustanovenia § 119 účastníkom reštrukturalizačného konania je dlžník, navrhovateľ a veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky, pričom tieto ustanovenia nemajú nič spoločné s predpísaním penále podľa zákona. To, ako si Sociálna poisťovňa uplatní svoje dlžné poistné voči žalobkyňi, nie je možné riešiť v tomto konaní, pretože v tomto konaní sa riešila iba otázka, či Sociálna poisťovňa mohla alebo nemohla vyúčtovať penále za predchádzajúce obdobie ku dňu splatnosti všetkých odvodov, ktoré nastali pred a počas reštrukturalizácie.

Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že žaloba nebola dôvodná a preto ju zamietol.

II.

Odvolanie žalobkyne a vyjadrenie žalovanej

Vo včas podanom odvolaní žalobkyňa namietala opakovane, že žalovaná si mala svoj nárok uplatniť v zákonnej lehote v reštrukturalizácii a nárok jej vznikol pred vyhlásením reštrukturalizácie.

Navrhla, aby Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 7S/173/2012-22, zo dňa 18. septembra 2013 zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej č. 700-3411789112-GC04/12 zo dňa 11. júna 2012

a rozhodnutie žalovanej č. 33445/2012-BA zo dňa 20. augusta 2012 zruší podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. a vec vráti žalovanej na ďalšie konanie.

Žalovaná uviedla, že žalobkyňa v odvolaní zo dňa 28. októbra 2013 neuviedla žiadne nové námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia, ani právne relevantne dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie, číslo: 33444-2/2012-BA. Sociálna poisťovňa, ústredie vo svojom rozhodnutí, ako aj v písomnom vyjadrení zo dňa 20. júna 2013, ktoré podala v predmetnej veci Krajskému súdu v Košiciach, podrobne objasnila, na základe akých právnych skutočností predpísala žalobkyni ako zamestnávateľovi, penále za obdobie január 2009 až júl 2009, november 2009 až september 2011, november 2011 až február 2012 v sume 12 389,24 Eur.

Žalovaná opakovane uviedla, že penále nemožno považovať za príslušenstvo istiny - poistného tak, ako to ustanovuje Občiansky zákonník. Pohľadávka Sociálnej poisťovne na penále vzniká až jeho predpísaním rozhodnutím Sociálnej poisťovne. Ak by Sociálna poisťovňa penále nepredpísala rozhodnutím, pohľadávka na penále by ani nevznikla.

Napokon žalovaná navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

III.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky,
ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie 18. septembra 2013. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 28. mája 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa ustanovení zákona §§ 144 a 240 ods. 1, 2 a ustanovení §§ 119 a 120 ods. 1 ZoKR penále vyúčtované podľa zákona nie je možné považovať za príslušenstvo pohľadávky ako zákonom stanovený úrok z omeškania, a nie je ani záväzkom akcesorickým ako namieta žalobkyňa. Penále je sankcia za porušenie povinností odvieť poistné včas alebo v správnej výške podľa zákona. Nárok na penále nevzniká priamo zo zákona, ale porušením uvedených povinností vzniká Sociálnej poisťovni právo predpísať penále. Až predpísaním penále vzniká Sociálnej poisťovni pohľadávka, ktorú je možné vymáhať na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia. Výplýva to z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžso/36/2012, zo dňa 25. septembra 2013, na ktorý v odvolaní poukázala aj žalovaná.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že penále nie je možné prihlásiť prihláškou v konkurznom a reštrukturalizačnom konaní a pohľadávka z penále vzniká žalovanej až na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia žalovanej.

Krajský súd v Košiciach teda rozhodol správne a v súlade so zákonom, keď žalobu zamietol.

IV.

Trovy konania

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že náhradu trov odvolacieho konania žalobkyni s poukazom na § 250k ods. 1 OSP nepriznal, keďže žalobkyňa v odvolacom konaní nemala úspech a žalovaná nemá zo zákona na ne nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.